

אם מגיע חייזר, איך תסביר לו את המילה "אתה"?

אורי א'א

אורי היקה

המין האנושי שלח כבר כמה מאות אסטרונואוטים לחלל, אך כולם נשארו בסביבה. תחנת החלל הבינלאומית נמצאת במרחק של פחות מ-350 ק"מ מאיתנו. כמו המרחק מתל אביב לאילת. 24 אסטרונואוטים הצליחו להגיע למרחק של כמעט חצי מיליון ק"מ, אבל זה רק הירד. מערכת השמש הקרובה ביותר אלינו נמצאת בערך פי מאה מיליון רחוק יותר. אנחנו עוד לא מגרדים את הטכנולוגיה הנוצצה למסע כזה.

ברגע שעליה על דרך התקשורת תחיל לשלוח אותה. בהתחלה אתה רק מחקה שולח, כמו הד, אבל ברגע שהוא יקלוט שאתה מנסה לדבר איתו הוא יתחיל לדבר איתך בחזרה

או אם חיים תבוניים מרוץ לכדור הארץ יצליחו לגשר על המרחבים הבין-כוכביים ולהגיע אלינו, יש להניח שהם הרבה יותר תבוניים מאיתנו. חוקה עליהם שהם כבר שאלו את הבלדרים שלהם איך לתקשר איתנו ושהחיוור שינחת אצלך בנינה כבר ידע איך ליצור איתך קשר. זו לא תהיה האחריות שלך.

אבל נניח שתרבות חוצנית צד גימ'ל מאד מפותחת, מניחה על מפתן דלתך חיוור קצת פחות מפותח, בהפת"עיה. יבני מניח שהחיוור מוכן לשתף פעולה ושהוא תבוני ומתקשר, אחרת לא תצליח

להסביר לו דבר. או השלב הראשון יהיה לברר איך הוא מתקשר. האם הוא מש"מיע קולות? האם יש לו גפיים שהוא מויד באותו זמן? אם כן, העמך פנים שמרובר בצרפתי ונסה לדבר איתו כמו שמדברים לתייר, לאט ועם הרבה תנועות.

אם הצבעת עליו ואמרת "אתה" והוא עדיין לא קולט, אולי הוא מתקשר בשיטה שונה. אולי הוא מדבר בצלילים שמעבר לטווח השמיעה שלך. או בעזרת ריחות. אולי הוא סתם גוש ג'לטין שפועם גלים אלקטרומגנטיים. עליך לחקור את התנהר גותו ואת המבנה שלו עד שתבין איך בני מינו מתקשרים.

ברגע שעליה על דרך תקשורת, התחל "לדבר" אליו בחזרה. בהתחלה אתה רק תחקה את החיוור ותחזור אחריו, כמו הד, אך ברגע שהוא יבין שאתה מדבר אליו הוא ינסה להבין אותך ולעזור לך להבין אתו, ואי יקרה הנס. מתישהו, בתוך כליל של תקשורת מסמעות, אחזר מכס

יבין משהו מההקשר. עם ידיים ופה זה קל, מצביעים על רבי רים ונוקבים בשמם, אבל גם עם גלי רדיו וריחות זה יעבוד. השמש תזרח והחיוור יציג צבע אדום, ואתה תבין שאדום זה שמש או יום. ואולי אדום זה בכלל משקפי שמש, מה שחשוב זה ההקשר. כל הקשר מוליד עוד הקשרים ועוד מילים ועוד רעיונות, ואם הפ"סיכולוגיה החיוורית דומה במשהו לאנושית, המלה "אתה" תופיע בשלב די מוקדם.

אולי זה נשמע לך מופרך, שאי פשר ללמוד שפה מאפס, רק דרך הקשרים, אבל ככה זה עובד. ככה תינוקות לומדים. לא בקורס, לא עם מילון ולא עם מורה. זה יותר ויותר הקשרים, ונגמר בשפה עשירה ומשוכללת. ובשביל הפלא הזה אפילו לא צריך לעזוב את הבית.

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@calcalist.co.il

האם עודנו עם הספר?

בתקופתנו "הספר" הוא האינטרנט. האם התעדכנו?

חג שברעות, שבו אנו חוגגים את קבלת התורה בהר סיני, הוא מועד מתאים לשאול אם גם בימינו אנחנו עונים לציפיות שער לות מהשם "עם הספר". מעבר לסיסי מאות הפוליטיקאים "מחשב לכל ילד", ולמציאות הפופוליסטית של "דף פייסבוק לכל בר בי רב", האומנם אנחנו מתקדמים ומובילים כחברת מידע? האם אנחנו עדיין מקבלים את התורות ומנהלים אותן?

כיוזמת משרד החוק השתתפתי בשבוע שעבר במשלחת לכינוס של האו"ם ב'ני בה שעסק במצבן של טכנולוגיות המידע שפעתן החברתית. הכינוס היווה המשך נקבעו מטרת התפתחות גלובליות בת"חום טכנולוגיות המידע והתקשורת. כמו שנכח גם בכינוס ההוא, פגישת המעקב מהשבוע שעבר עניינה אותי במיוחד. את דו"ח הסיכום של הוועדה אפשר לקרוא כאן: <http://bit.ly/4oteBE>.

מחשבים ורשתות מגלמים תפי קיר קרטי לא רק בהעלאת איכות החיים, אלא בהבטחת קיומם. גם מי שאינו מש"תמש במחשבים כמו ידיו תלו ברשתות

האינטרנט והשימוש בפס רחב, ואנחנו בין שיאני המשתמשים בטלפון סלולרי. אבל דווקא בגלל המרכזיות של ידע בתרבותנו, חשוב שניעור בהמלצות השיפור שניתנו בו'נבה – לנו, ולכל מי שחברתם הולכת ונהפכת לחברת מידע. השאלה הגלובלית היא האם העולם ית'כנס למקום נעים, שלו ומשכיל יותר, או שהטכנולוגיות שמקיפות אותו ישמשו כלי להעמקת הפערים המתחים.

איך נדע שאנו בכיוון הנכון? האר'גונים הבינלאומיים הרכיבו לשל כך מבחן בן כמה שאלות: הראשונה היא האם לכל האוכלוסייה יש גישה מלאה לטלוויזיה ורדיו. כאן מצבנו טוב. אלא שהשאלה הבאה, לתנאי אבא שצריך להתקיים כדי לדעת שהתפתחות חברת המידע היא בכיוון הנכון, היא האם כל המוסדות הצי'בוריים – מבתי הספר, דרך קופות החו'לים ועד סניפי הרואר – מחוברים לפס רחב ויש בהם גישה ציבורית לאינטרנט? האם לכל משרדי הממשלה יש נוכחות פעילה ברשת, שכוללת שקיפות מלאה? האם תוכניות הלימודים בכל הרמות ער'דכנו כך שיכשירו אנשים לנצל נכון את עולם המידע המקוון? והאם הנגישות היא בכל השפות שנפוצות באוכלוסייה?

מצבנו בישראל טוב יחסית. אבל בפ'רוס חג מתן תורה עלינו לשאול אם אנחנו עדיין אור לגויים, גם באומדנים החדשים של תורה והפצתה. עם הספר, הרי, זו לא רק מחמאה. זה תפקיד.

חופי רפאלי הוא ראש מרכז שגיאי ובית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

כדי לדעת אם התרשתות באמת הכינ האויים מבחן בה כמה שאלות. לדוגמה: האם כל מוסדות הציבור, משרדי הספר ועד קופות החולים, מציעים גישה לאינטרנט מהיר בחינם? האם כל משרדי הממשלה פועלים ברשת?

אופנה: הגברים של החורף הבא

רגע לפני שהחום נהיה באמת מטרדי, כדאי להעיק מבט בסרטונים התמציתיים האלה כדי לבדוק מה הכינו לנו החורף הזה האנשים ב'H&M. אצל הגברים תמצאו הרבה שחור, אפור וחום. אצל הנשים, מנגד, העסק מתחלחט קצת עם פלטה מגוונת של צבעים והדפסים בקרוב על כולכם.

<http://vimeo.com/24259768>

לגו: מגדל בורגי חליפה

חברת לנו השיקה בדובאי את החוספת האחרונה לסדרת המודלים הארכיטקטוניים שלה – מגדל בורגי חליפה שבניסיון. בכך המגדל הגבוה בעולם מצטרף למזונומנטים כמו האמפייר סטייט בילדינג, הבית הלבן ומרכז רוקפלר. מיועד לילדים מגיל 12 ומעלה, וחייבים לומר, לא נראה משהו.

<http://is.gd/2fXbE6>

קולנוע: להיט מקסיקני

הכוכב בפסטיבל הקולנוע המקסיקני שנערך בלוס אנג'לס היה הקומדיה "Soldado Pérez" (טוראי פרז), שעוקבת אחר עלילתו של ראש כנופיית בריונים שמחפש את אחיו האובד בעירק. חנו לו ציאנס בסרטונים.

<http://is.gd/9jETr>

חברות: קצת שקט בבקשה

הפלצנים מגונגהיים ניו יורק מתלוננים שאין רגע דל בעיר שלהם, ומישהו צריך לייצר שם קצת שקט ושלוה. בפורינקט חדש שלהם, שנושא את השם "Stillspotting", יתבקשו אדריכלים, אנשים, מוזיקאים ושאר ארטיסטים לאתר נקודות מתאימות בעיר ולהכין עבורן מיצגים מרגיעים ואיזוניים פומביים בעלי אווירה מיוחדת. הסטיספוטת הראשון מתחיל היום, 9 בינוי, בברוקלין כחובן.

<http://is.gd/HfUuzV>

למשרד: כרית נמומים

Ostrich היא כרית גיידת שמיועדת לנמומים בלתי פורמליים בטריטוריות משרדיות עיונות. היא נבראה במחום של אנשי סטודיו מדיק לעיצוב במדרד, ומציעה חלק נעים ומרופד לדחוף לתוכו את הראש והידיים כשאתם חופפים תנוחה על השולחן. אף על פי שהצורך במוצר מעין זה ברור לכל, הוא עדיין לא עלה לפס הייצור. שערוריה.

<http://is.gd/nERtEn>

מה הלאה

אחירז עדכונים מהשטח

1

עיתונות: מסע במכונת ה"Times"

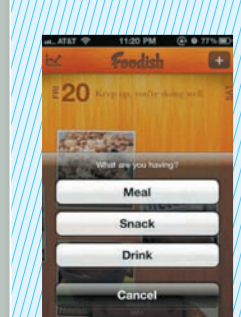
עבור מי שמאס בהבלים שמאכילים אותנו העיתונים היומיים, העלו החבריה החרוצים ביניו יורק טיימס" את ארכיון 70 השנים הראשונות של העיתון החשוב באמריקה, מ'18 בספטמבר 1851 ועד שנות החמישים של המאה הקודמת. דפדוף מהיר בעמודים הצפופים עד אימה מאשש את החשד: האנשים פעם בהחלט לקחו את הזמן.

<http://is.gd/3wi7O1>

צילומים: Kristopher Mackay, Lego, Alfonso Herranz

6

לאיפון: סופר קלוריות

אף שלרצע נדמה היה שכבר לא נראה אפליקציות חדשות לתיעד האוכל שאנחנו מכניסים לפה, הצליח היישום החדש Foodish להפוך לשלאגר זוטא בתחום. מעלוחיו: עיצוב נעים, נינוחות, וצילומי ארוחות שנפרסים באלגנטיות, כשכלכל אחת אפשר להצמיד אייקון שמחאר את רמת הבריאות המשוטרת שלה. 1.99 דולר.

<http://is.gd/V5T5NX>